10de Jaargang | Curaçao den 9n. December 1893 | N° 519

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66. RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

✠ F. E. C. KIECKENS. ✠

Een zware slag, zooals sinds het verscheiden onzer Doorluchtige Bisschoppen nog niet gevallen was, heeft gisteren het Vicariaat van Curaçao getroffen. Na een langdurig en bijwijlen smartelijk lijden overleed in den namiddag, ongeveer ten drie uren de Hoog Eerwaarde Heer Mgr. Ferdinand, Eduard, Cornelis Kieckens. In hem verliest de Katholieke Kerk op dit eiland harer waardigste priesters, de missie een harer ijverigste arbeiders en menig particulier een oprechten raadsman en vriend. Aan de nagedachtenis Zijner Hoogwaardigheid worden deze regelen gewijd.

Ferdinand, Eduard, Cornelis Kieckens werd den 11 April van het jaar 1827 uit bemiddelde ouders te Breda geboren. Reeds vroeg ontwaakte in hem de zucht om eenmaal als een werkzaam lid in de maatschappij op te treden en haar in welke hoogere betrekking dan ook te dienen. Na het verlaten der Lagere School begaf hij zich daarom aanstonds naar het Gynasium zijner geboortestad, waar hij in korten tijd zich in de *Humaniora* bekwaamde.

Intusschen had zijn levensdoel zich langzamerhand scherper en scherper afgeteekend. Geen medische, of juridische loopbaan opende zich voor zijn zoekend oog, maar inwendig gevoelde hij zich meer en meer gedrongen tot het omhelzen van den priesterlijken staat. En gehoor gevende aan dien drang, richtte hij zijn schreden naar het Groot-Seminarie van het bisdom, waar hij werd aangenomen.

Nu begon die tijd van ernstige studie en diep nadenken, waarin verstand en hart met de veredelendste gedachten en weldadigste gevoelens wordt vervuld; waarin de ziel zich verruimt en zich gedrongen voelt te arbeiden, offers te brengen, in één woord geheel en al te leven voor Hem, die alles voor haar veil had. En de ziel van den nog jeugdigen student was groot; de zucht om voor de glorie van Gods Naam te arbeiden kende geen perken. Hoe had hij dan kunnen weerstaan, toen hij de stem des Heeren hoorde, die om arbeiders vroeg voor Zijn wijngaard? "Zie, hier ben ik Heer, om Uwen wil te doen," had hij met hart en mond geantwoord en ofschoon nog slechts diaken vertrok hij met Mgr. Niewindt naar Curaçao, waar hij den 28 November 1849 na een voorspoedige reis aanlandde en met open armen ontvangen werd.

Het gebrek aan missionarissen deed hem den 15 Mei van het daaropvolgende jaar de H. Priesterwijding ontvangen en weinige dagen later begon hij zijn heilige bediening te San Willebrordo, tijdens de ziekte van den toenmaligen pastoor aldaar, de ZEW. Heer Lebel. Een half jaar stond hij dezen en zijn parochianen in hun behoeften bij, tot daar zijn hulp niet zoozeer meer gevorderd werd en hij als kapelaan der parochiekerk van de H. Ana te Otrabanda werd overgeplaatst, waar hij zes jaren met groote vrucht werkzaam bleef en door zijn innemendheid en liefde tot de armen aller harten won. Slechts één jaar genoot het meisjespensionaat zijn gaven en zorgen, dat hij van 1857 tot '58 als rector bediende. Daarna keerde hij weder naar de St. Anna-kerk terug, waar hij den 17n. Januari 1860 tot pastoor werd benoemd, welke waardigheid hij drie jaren bekleedde.

Zijn open oog voor de behoeften der armen had intusschen een ander plan in zijn geest tot rijpheid doen komen. Hoe dikwerf was hij de woningen der zieken binnengetreden, die geen aanspraak op den naam van woning mochten maken; waar aan het noodzakelijkste behoefte was; waar alles ontbrak wat verzorging heeten kon. Mocht hij hun slechts een plaatst ter verpleging, een paar liefderijke verpleegsters kunnen verschaffen, om hen bij te staan in hunne ellende. En onder de goedkeuring en de bemiddeling van Mgr. Nieuwindt mocht hij zich weldra gelukkig achten op Curaçao een vijftal Liefdezusters te zien landen, die zich aangeboden hadden ver in den vreemde hun zieken evennaasten behulpzaam te zijn. Was de stichting in den beginne gering, weldra zou zij haar uitbreiding ontvangen in het hospitaal, dat wij nu kennen, en door den ijverigen, liefderijken priester van den aanvang werd bestuurd.

Dertig jaren stond hij aan het hoofd dezer inrichting; dertig jaren, waarin de omvang van het gebouw en het aantal verpleegden aanmerkelijk toenam; dertig jaren, waarin hij zich geheel aan het lot zijner zieken wijdde. Hoe menigeen heeft hij hier het ziekbed verzacht, het stervensuur minder bang gemaakt; hoevelen, die hun God verlaten hadden, daar tot Hem weer terruggebracht; hoevelen, die hij het eeuwig leven hielp binnengaan zullen daarboven de ziel van hun weldoener Gode hebben aanbevolen!

Men meene echter niet, dat zijn arbeidzame geest en krachtig gestel zich met die bezigheid alleen kon tevreden stellen. Neen, overal richtte zich zijn oog.

Weldra werd hem de zorg over het Krankzinnigengesticht en het verblijf der melaatschen opgedragen. Van het vreeswekkende in het eerste; het walgelijke in het andere wilde hij niets bespeuren. Hij zocht slechts nood te lenigen, waar hij dien vond. Dat deed hem, met liefde de melaatschen bezoeken en troosten, de gekrenkten van zinnen met kalmte en zachtheid bejegenen.

Ook de opleiding der jeugd lag hem na aan het hart. Een flink gebouw voor onderwijs voor jongens, gelijk er reeds een voor meisjes bestond, op te trekken, en dat onder direktie van een waardig onderwijzend personeel te plaatsen, dat meende hij nog te moeten volvoeren. En zonder tegen moeite op te zien reisde hij naar Nederland en keerde weldra weder met een aantal Eerw. Fraters, die zich wijden aan het onderwijs der jeugd. Was ook hier de aanvang weer bescheiden, weldra verrees door zijn zorgen het nu bloeiende „Colegio S. Tomás". Ook liet hij de kinderen der armen op dit stuk niet onbedeeld, maar schonk hun in een flinke school, door dezelfde Fraters bestuurd, overvloedige gelegenheid om kennis op te doen.

Bij dat alles vond hij nog den tijd om het president- of werkend lidmaatschap van verschillende Vereenigingen op zich te nemen en met eere en tot aller voldoening te vervullen.

Zoo bracht hij dat werkzaam leven door, dat nu zijn troost en kroon zal zijn in de eeuwigheid. Ofschoon het purper des Pausen, wiens Kamerheer hij was, hem sierde; ofschoon hij tot tweemalen de plaats des Bisschops bekleedde, bij het ledigstaan van den bisschoppelijken Stoel — toch bleef hij de nederige priester, die voor zich zelven niets zocht, wat groot kan zijn in de oogen der wereld. Maar daarom ook zal zijn grootheid en glorie daarboven te hooger zijn — en, voegen wij er de bede bij: Moge God hem daaraan spoedig deelachtig maken!

Een vredelievende ontmoeting van Fransche en Duitsche soldaten.

In de vorige maand — zoo lezen wij in een der Hollandsche bladen van Augustus — heeft op de Fransch-Duitsche grenzen een even zeldzame als plechtige ontmoeting plaats gehad van soldaten uit de twee legers, die na 1870-71 verre van vriendschappelijke gevoelens ten opzichte van elkander koesteren.

In den vreeselijken oorlog, die door Napoleon III begonnen is, tot schande voor Frankrijk en tot groote zegepraal voor Duitschland eindigde met de overgave van Parijs, is in de vlakte van *Saint Privat* een geduchte slag geleverd.

Daar sneuvelden den 18n Augustus 1870 niet minder dan 1904 officieren en minderen van het eerste Regiment der Duitsche garde. Men wist niet van allen dezen de begraafplaats, slechts van een 25tal.

Bij de Hoofd-officieren van het eerste Regiment de garde was het denkbeeld gerijpt, het stoffelijk overschot van die dapperen, 'twelk verzameld lag te *Saint Ail* op te vragen aan Frankrijk om de laatste rustplaats aan deze Duitsche soldaten te geven in Duitschland.

Door het Ministerie van Buitenlandsche Zaken te Berlijn waren onderhandelingen aangeknoopt met de Fransche Regeering en niet alleen is dat verzoek toegestaan maar ook is er van de zijde van Frankrijk alle luister bijgezet bij de overbrenging van de lijken dier Duitschers. Aan het eerste Regiment garde werd veroorloofd, voor zooveel dat voor deze plechtigheid zou noodig wezen, met Duitsche uniformen het Fransche grondgebied voor ditmaal te betreden.

Het gebeente der gesneuvelden is nu van het Fransche naar het Duitsche gebied te Amanvillers overgebracht. Langs de grens stonden Duitsche troepen geschaard. Een deputatie van genoemd regiment, onder kolonel van Eude en twee geestelijken, verschenen te Saint Ail, om de overblijfselen in ontvangst te nemen. Eenige hoffelijke woorden werden gesproken, die door generaal Jamont namens Frankrijk werden beantwoord. De Duitsche generaal zeide, dat na den dood geen vijandschap meer bestaat, en prees de Franschen om hun broederschappelijk gevoel voor de militairen, die hun plicht hebben gedaan jegens hun vaderland.

Daarop begaf de stoet zich naar de grensscheiding, geëscorteerd door een bataljon jagers, een escadron huzaren en een bataljon infanterie met regimentvaandel en de muziek. De eerbiedige houding der Fransche troepen wordt zeer geroemd door de Duitschers.

Aan de grens nam de Duitsche generaal van Haeseler het geleide over en vroeg den Franschen generaal vergunning om de aanwezige Duitsche officieren voor te stellen, en de Duitsche troepen te inspecteeren. Na een lichte aarzeling gaf de Fransche generaal Jamont zijn paard de sporen en reed met den Pruisischen bevelhebber langs de gelederen van het 136en Pruisische infanterie regiment, dat hem de militaire eer bewees.

Het was een eigenaardig schouwspel, den opperbevelhebber van het 6e regiment Fransche legerkorps en den Duitschen commandeerenden generaal van het onoverwinnelijke Metz, op die historische plek te zamen Duitsche troepen inspecteerende, terwijl Chopin's aangrijpende doodmarsch weerklonk als hulde aan die 't veld van eer met hun bloed hadden gekleurd.

Algemeen in Europa heeft deze plechtigheid een diepen indruk gemaakt, het was aangrijpend en tevens troostend. Duitsche en Fransche dagbladen juichten er over en zagen er een mogelijk begin in voor een grootere verzoening tusschen de beide natiën.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De plechtige uitvaart tot zielerust van zaliger den HoogEerw. Heer **F. E. C. Kieckens** zal plaats hebben maandag a. s. ten half 7 in de kapel van het hospitaal. De pontificale uitvaart a. s. Dinsdag ten 7 uur in de parochiekerk van de H. Anna; de solemneele uitvaart in de parochie-kerk van O. L. V. v. d. H. Rozenkrans a. s. Vrijdag ten 7 uur.

BEKENDMAKING.

Bij Gouvernements beschikking is:

1°. aan den heer J. H. J. Hamelberg, Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht, enz. op St. Eustatius, twee maanden binnenlandsch verlof verleend;

2°. de heer F. A. Brouwer, gepensionneerd Griffier bij den Raad en het Kantongerecht voormeld, gedurende den verloftijd van den heer Hamelberg belast met de waarneming van zijne functiën.

Aangekomen op jl. Dinsdag het Amerikaansche oorlogsschip *San Francisco*, kommandant Watson, en aan boord hebbende den Schout-bij-nacht Benham.

Dit schip van ruim 10000 paardenkracht behoort tot de nieuwe vloot der Vereenigde Staten.

Het heeft 28 stuks geschut.

De Etat-major bestaat uit 30 officieren, adelborsten enz.

De bemanning is 350 koppen.

Van Santa Martha alhier aangekomen, om kolen in te nemen, zal het over 8 of 10 dagen naar Porto Cabello vertrekken.

Kort na zijne aankomst salueerde de *San Francisco* de haven, en dit saluut werd als gebruikelijk door het Waterfort beantwoord.

(*C. Cr*).

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Virginia Hueck, Miguel Berbari, Bituel H. Dania, José Maria Caveja, Guadelupe Garcia, Sara Carrillo de Fonseca, Isaac M. Madaro, Manuel G. Gomez, Carolina Leon Broos, Anita Leon, Maria de Navarro, Emile Joubert, Seli Dobale 2.

Een aangeteekend stuk: D. A. Pinedo.

NEDERLAND.

— De 10 centsstukken van 1893 zijn naar een anderen stempel geslagen dan die van 1892. Toch is het verschil aanmerkelijk, en wel geheel in het voordeel van de nieuwe exemplaren. Het gelaat is voller, de welving der kaak is beter uitgewerkt en veel fraaier; de lijnen van het haar zijn losser en golvender, de kralen van den collier fijner; het geheele kopje is breeder, het gezichtje meer beteekend, terwijl het ook veel meer gelijkenis toont met Z. M. Willem III. Ook de parelrand is fraaier dan bij de oude exemplaren.

BUITENLAND.

Belgie. — Ter gelegenheid der wereldtentoonstelling, die in 1894 te Antwerpen gehouden wordt, zullen postzegels met het wapen dier stad uitgegeven worden.

Die zegels zullen dienen tot dezelfde doeleinden als de postzegels die in de loop zijn: „ 1894 *Anvers, Antwerpen, Belgique-België.*"

Ze zullen daarenboven voorzien zijn van een strookje met de melding: *Ne pas livrer le dimanche* — Niet bestellen op Zondag, waarvan de bestemming en het gebruik bepaald zijn bij artikel 1 van het besluit van den 15 Mei 1893.

De waarde der postzegels zal zijn 5 centiemen (groen op rose), 10 centiemen (karmijn op blauw). Zij zullen geldig zijn van den dag der opening van de Antwerpsche tentoonstelling tot uiterlijk 31 December 1894.

Spanje. — Te Santander heeft een verschrikkelijke ramp plaats gehad.

Santander is niet alleen eene belangrijke handelshaven, de veiligste der noordkust, maar ook sedert eenige jaren eene druk bezochte badplaats. Er heerscht eene gedurige lente; de temperatuur rijst nooit boven 70 graden en daalt nooit onder 9 graden vorst.

De stad, gebouwd op de helling van eenen heuvel, met breede straten en verscheidene schilderachtige boulevards, heeft eene Gothische hoofdkerk en twee versterkte kasteelen. De benedenstad is de eigenlijke haven; de prachtige kaden zijn bebouwd met schoone, meest in hout opgetrokken huizen. Men begrijpt, dat die bouwstoffen een groot voedsel boden aan de vlammen.

Deze ramp is voorzeker een der vreeselijkste welke ooit in de golf van Biscaye hebben plaats gehad, alhoewel die kusten nochtans rijk zijn aan rampen.

Men schat thans het getal personen, door de ontploffing en den brand omgekomen, op 300 en het getal gekwetsen op duizenden. De grond is bezaaid met lijken of stukken van lijken, armen, beenen, hoofden, enz. Niet minder dan 56 huizen zijn vernield.

Zoodra het nieuws van den brand zich door de stad verspreid had, kwamen duizenden nieuwsgierigen naar de plaats der ramp geloopen. 't Was midden in die volksmenigte, dat de ontploffing plaats had, waardoor schip vernield, de kaden, pakhuizen, woningen en het spoorwegstation in brand gestoken werden.

Zooals gezegd, kwam juist op dat oogenblik een trein binnen, die aanstonds vuur vatte. Verscheidene reizigers zijn in de rijtuigen verbrand.

Door de hevigheid der ontploffing werden honderden toeschouwers in het water geworpen. Velen van hen verdronken, terwijl anderen door de bemanning der schepen gered werden.

Niets kan een gedachte geven van het vreeselijk tooneel, dat op de eerste ontploffing volgde: van alle kanten hoorde men de hulpkreten van gekwetsten en stervenden, wat bij den rosachtigen gloed der vlammen en het gedonder der ontploffende dynamietkisten wel een tooneel uit Dante's Hel geleek.

— Later ontvangen berichten luiden als volgt:

Het schouwspel, dat Santander oplevert, is nog altijd even droevig.

De zee geeft aan de aarde talrijke dooden terug. Men ziet niets dan begrafenissen in de stad. Op het kerkhof van Cergo zijn driehonderd graven gedolven. Het hoofd van markies Pombo is aan de overzijde der haven teruggevonden.

Eene doodsche stilte ligt over de stad. De lucht is bezwangerd met den reuk van brandende tabak, suiker en alcohol. Op de kaden vindt men overal stukken van lijken, bebloede kleeren en voorwerpen.

En tusschen dat alles familiën, die hunne dooden zoeken, priesters die de lijken zegenen, menschen die weenend dit tooneel van verwoesting verlaten.

In de hospitalen en in de gebouwen, die tot hospital zijn ingericht, liggen honderden gekwetsten. De doodsklokken luiden. De doodsengel zweeft over de geheele stad.

De minister van financiën heeft geen oogenblik tijd verloren. Aanstonds na zijne aankomst riep hij den gemeenteraad bijeen, benevens al de nog levende overheden, den provincialen raad en de voornaamste personen. Er is een comité gevormd om voor het inzamelen van gelden te zorgen.

De minister heeft te Madrid per telegram 50.000 stukken waterlinnen, 4000 pakken sublimaatgaas en 4000 meters taf en gewoon verbandlinnen gevraagd.

FEUILLETON

Ave Maria

(*Sigimentoe i fin.*)

Su Dia Domingo sigiente Maria lo a cumpli coe su proposito. Den e numeroso cristiannan koe a reuni nan den e misa grandi, tabatin tras di un di pilarnan, un scuchador serio, i segun tabata parce, un famoso, un artista, alomenos asina tantoe e mantel hanchoe koe tabata cologa indiferente tras di su skouder, i atencion koe el tabata moenstra na tononan di orgel, tabata doena di suponé.

E promer cantica a caba,... andante a bira moderado i subi té na alegro, koe poco-poco tabata boela mas duci i suave for di e orgel pa alafin jega na e palabranan di e cantadornan: *Ave Maria, gratia plena* i pa haci caba riba altaar, manera un saludo consagrá na la Birgen Mama.

E stranjero a bira bleek manera morto i coeminza tembla, pasobra e boz aki, apesar toer e anjanan, no a paga for di su memoria...

“*Dominus tecum,*” tabata sona suave i boenita. El a zak na rodia i primi su cabez contra e pilar, ora koor a repiti “*Dominus tecum,*” ma p'aden di djé un stem a grita: “No, Senjor, no ta coe bo, El a bandona bo, bo mescos koe...." El a bira benauwd, el kier a bai; ma el a haja su camina strobá.

A para un pauze chikitoe. Periode di saludonan a caba, i di e pidimentoe humilde a jega, i manera e cantador a sinti e distancia koe tabata separa un partida for di otro, el a stop un momentoe, pa despues di esai, el a hacié subi na cieloe: *Sancta Maria, ora pro nobis.*

E hoben a bai para i suspira profundo i doloroso, i apena na su mes, el a subi trapi i drenta koor. Lo e mosa no miré?...doch e hoben mester a mira su cara, ainda un bez lo el miré den su wowo i anto separa pa semper, of si e mosa kier pordoné, anto ainda hopi cos lo por a drecha!

—o—

Es amor menguando a coeminza ta pega vlam i podiser lo el por a bolbé bira dam grandi di vlam. Coe miedoe el a mira rond, ma parce el tabata hui bista di e mosa, mas parti pasobra den un hoeki e solitud koe el tabatin asina tantoe mester di djé tabata harié.

Ora pro nobis peccatoribus.

Jen di confianza el a hiza su bista na laria, manera el tabata consenti completamente coe e pidimentoe humilde, koe ta scondir den e motet; ma sin el sabi, su bista a cai riba e mosa, i awor noema el ta comprendé, ki pierde el a sufri den djé. Ni un sinjal di humildad no tin mas na su curpa, su experiencia tin algo sobrenatural, coe su bista blancoe di seda el parcé un angel, i ora e palabranan; *Nunc et in hora mortis nostrae* tabata bai plama den espacio di e misa, e mosa a haci manera el a loebida hendenan rondó di djé i koe el tabata ocupele coe su Mama.

Basta ora caba koor a contesta su palabranan, basta ora caba ultimo tononan a caba riba orgel, i cristiannan a sali for di misa, ora el a lamanta i preparé pa bai.

E artista també a alegré sin sabi i tabata para na entrada di portaal pa spera. Alafin un stap chikitoe, koe apena hende por tendé ta sali for di portaal, e spetador a drai mira, su wowo a topa coené;

El ta coeri jega cerca djé i sin mira e lugar camina el tabata, el ta cai su dilanti, i mientra el ta primi su manoe, el a papia bao di un lamar di lágrima;

„ Pordon, Maria, pordon."

Coe un harimentoe duci, koe lo a baha cada orguljo na humildad, el a lamanté, i maské su garganta no ta bon, su coerazon ta jubila coe alegría;

„ Sea coemindar, Maria, mi ta gradici bo, koe bo a scucha mi.

No pasa ni tres dia ainda ora Maria tabata riba su cama di morto i warda coe paciencia su ultimo rosea.

Su wowo a contempla e hoben ainda un bez, i no solamente e bista koe e hoben a tira riba djé, a combencele, koe el tabatin atrobé e lugar koe el a toema un dia den su coerazon, ma su boca a sigurele, koe el a bolbé na sintimentoe sin mancha di su hubentud. E saluda na Reina di Cieloe a kibra su coerazon, i coe grandi humildad el tabata para na su cama di morto i boeta su manoe zwak na su boca diciendo:

„Adios, amiga angelica i bon Den cieloe nos ta mira otro! Sin bo, mi bida no ta nada, doch e cordamentoe koe bo a bolbé trecé mi na camina di birtud, lo animá mi semper di jega pa ta cerca Dios i di posedé bo den djé també.

El a tené su palabra. Su gloria tabata aumenta cada dia mas tantoe, nan tabata celebre, canté, cargé na manoe, ma el a keda frioc pa toer e hombernan—ai i solamente ora su manoe tabata cohé paloe di maat i koe su kapel tabata intona *Ave Maria,* anto un harimentoe duci tabata declara, koe e promesa koe el a haci un dia, tabata biboe ainda den su memoria.

Die cijfers geven een denkbeeld van het aantal gekwetsten.

De schuld van het ongeluk is de kapitein der *Machichaco* geweest. Had hij bij het uitbreken van den brand dadelijk gezegd, dat er 500 kisten dynamiet onder in het ruim lagen, men had die nog kunnen wegruimen, evenals met de 20 op het dek is geschied. Maar hij wilde zich niet als smokkelaar doen kennen en heeft waarschijnlijk gedacht, dat bij het zinken van het schip de brand gebluscht en het gevaar zou geweken zijn. Juist door het zinken echter sprong de stoomketel, wat de ontploffing van het dynamiet veroorzaakte; de druk was zoo hevig, dat, terwijl de menschenmassa op de kade gebombaardeerd en in stukken gesneden werd door de rondvliegende stukken ijzer, de zee over de drie meter hooge kade zwepte, tal van menschen medesleurend en een vet zwart slijk achterlatend.

Door den vreeselijken slag (die op dertig mijlen in den omtrek gehoord werd) is talloozen menschen het trommelvlies gescheurd, zoodat zij doof zijn geworden. Daarenboven hebben duizenden door den schrik het geheugen verloren, en velen zijn zelfs volslagen krankzinnig.

Achttien of twintig uren lang werd in de algemeene verbijstering niets gedaan; men liet de huizen branden, de gewonden kermen, de drenkelingen omkomen, ieder dacht slechts aan zich zelf. Hier trad de zucht naar zelfbehoud, het egoïsme van den mensch afgrijselijk te voorschijn. De ouders lieten hunne kinderen in den steek, en toen men den anderen dag met het ruimingswerk begond, vond men onder de puinen talblooze kinderen, deels dood, deels levend; een tweehondertal zuigelingen werin het gasthuis gebracht.

Het is niet waar, zooals men gemeld heeft, dat de kapitein der *Machichaco* gered is; hij, evenals zijne mannen, zijn omgekomen, toen het schip, nauwelijks zinkende, 300 meter hoog in de lucht vloog. Nu de hoofdschuldige dus niet meer te straffen is, heeft de justitie eene vervolging ingesteld tegen de reederij, de Vasco - Andalusische Stoomvaartmaatschappij. Vóór alles wil zij weten, wiens eigendom de 500 kisten gesmokkeld dynamiet waren.

De zonderlingste geruchten zijn daarover in omloop. De eenen gelooven, dat het dynamiet voor de Marokkaansche Kabylen bestemd was; anderen houden het ervoor, dat de anarchisten zich een voorraad van de ontploffingsstof wilden doen toekomen, om daarvan bommen te maken en daarmede in alle steden van Spanje dood en verderf te zaaien.

Wat ervan zij, het ingesteld onderzoek zal wel, naar te hopen is, licht in deze duistere zaak brengen.

Frankrijk. — De Franschen hebben het tegenwoordig wel druk met buitenlandsche kwesties. Gezwegen nog van de verhouding tot Rusland en het daarmee samenhangend front maken tegen den drievoudigen bond, hebben zij naast bedoeld grensincident ook nog het oog te houden op den Dahomey-oorlog, het geschil in Siam, de kwestie van Marokko en incident van Palestina.

Het laatste betreft den moord op den Italiaanschen monnik te Bethlehem. Werd eerst gemeld, dat de Italiaansche consul de zaak ter hand had genomen, het blijkt nu, dat Frankrijk zich zijn oud voorrecht van de bescherming der kerkelijke zaken in het Oosten niet heeft willen laten ontnemen (vooral niet door Italië) en zelf hierin is opgetreden.

De Franschen lichten het gebeurde als volgt toe:

Op 26 October laatstleden wilde een Croaat, een Oostenrijksch onderdaan, agent van eene Russische maatschappij, gedurende den dienst twee schismatieke pelgrims in de kerk van de H. Kribbe doen binnentreden. De geestelijken wilden zulks beletten, en de Croaat schoot met eene revolver. Hij doodde een Italiaanschen monnik en kwetste twee andere.

De moordenaar is door den Oostenrijkschen consul aangehouden, die nu met den Franschen consul over de zaak onderhandelt.

— Aan boord van de *Czaar Nicolaas I* is een groote mandflesch met naptho gesprongen, ten gevolge waarvan twee zeelieden gestikt zijn. Eenige kameraden, die toesnelden om hen te helpen, vielen bedwelmd neer maar werden nog bijtijds weggetrokken. Wegens dit ongeluk ging de *punch*, die de stad zou aanbieden, niet door.

— Er is in geen enkel blad melding gemaakt van een ongeluk, dat tijdens het verblijf van het Russisch eskader te Toulon heeft plaats gehad. De *Pamiat Azora* moet in botsing gekomen zijn met de *Nachimoff* en haar groote schade hebben toegebracht aan de pantsering, waarvan het herstel veel geld zal kosten.

— Op last onzer regeering zullen voortaan Russische schepen in de Middellandsche zeehavens worden behandeld op den voet van Fransche schepen. — Het treft eigenaardig in deze dagen van Russo-philie dat nu juist Rambaud, van de „Sorbonne," ontdekt heeft, dat Napoleon I toen hij nog luitenant was, erover gedacht heeft, in Russischen krijgdienst te treden, waarvoor toen Corsicaansche vrijwilligers werden aangeworven. Hij zond een desbetreffend verzoekschrift aan generaal Zoborenski, maar hij trok zich terug, omdat hij niet als gemeen soldaat wilde beginnen. Catharina II had namelijk bepaald, dat vreemdelingen niet als officier in Russischen krijgdienst konden treden. Maar gesteld, dat deze bepaling eens niet bestaan had — dan zou waarlijk de kleine korporaal Russisch veldoverste zijn geworden en Parijs misschien verbrand zijn in plaats van Moskou....

— Vóór dat het Russisch eskader voor Toulon het anker heeft gelicht om den steven koers te doen zetten naar Griekenland, heeft admiraal Avellan op zijne schepen een afscheidsbal gegeven, dat in pracht zijn weerga niet heeft gevonden. De „Rynda" en „Pamiat-Azowa," door een brug vereenigd waren in buffet, vestiaire en balzaal herschapen. Bloemen waren er in overvloed en rotsen en watervallen ontbraken zelfs niet. De Czaar, de alleenheerscher bij uitnemendheid en de hr. Carnot, president van de democratische Fransche republiek hebben inmiddels, nu de feesten ten einde liepen, telegrammen gewisseld waarin zij het comediespel voltooiden, dat de sympathie der beide volken heet te vereenigen.

— Te Parijs is op 17 Oct., den dag, waarop de Russische officieren te Parijs aankwamen, in de buurt Montmartre een St. Bernardhendje geboren, dat op den kop twee vlekken had, die volgens de fantastieke verbeelding der Franschen zeer duidelijk den vorm vertoonden van den dubbelen adelaar, het Russische wapen! Zulk een ongewoon dier mocht geen gewone toekomst te gemoet gaan! De eigenares dacht er eerst over, admiraal Avellan te verzoeken het hondje mee te nemen naar Petersburg en het aan de Czarina te geven. Maar admiraal Avellan was zoo moeilijk te bereiken! En dan, hij had al zoo veel pakjes mee te nemen!

Daar leest zij in de courant, dat een neef van den Czaar, prins George Romanowsky, met een jacht te Parijs is; zij doet den St. Bernard in een mandje, met witten blauw satijn gevoerd, en zendt Paris (dezen naam had het dier gekregen) aan den commandant van het jacht. Gracieuselijk wordt het cadeau aangenomen; de commandant draagt een luitenant, die denzelfden dag nog naar St. Petersburg gaat, op, het over te brengen aan de keizerin....en zoo is dus de Czarina op dit oogenblik in het bezit van een levenden Fransch-Russischen wapendrager.

— Bij de laatste verkiezing in Frankrijk behaalde de Burgemeester van Bolbee, op de heer Leon Desgénetais, de overwinning op zijn mede candidaad, baron Piérard.

De schatrijke Desgénetais was vrij denker, zijn tegenstander goed katholiek.

Toen hij verkozen was, meende Desgénetais, dat de nederlaag van zijn tegenstander ook door een begrafenis gevolgd moest worden. Op een nacht organiseerde hij een vertooning van de walgelijkste soort. In optocht werd een lijkkist uitgedragen, een potsieruitgedoschte kerel, die een priester moest verbeelden, ging met de wijwaterskwast voorop, en daarachter volgden de vrolijke gasten van het nieuwen Kamerlid. Zelfs een kruisbeeld ontbrak er niet aan. Toen zij voorbij de woning van een priester trok, werd er hevig op de deur gebombardeerd en geroepen: „Kom er uit luiaard, en help dezen doode begraven." Eindelijk bereikte men het graf, een privaat! — en de kist werd er in neergelaten.

Maar de wrake Gods over zulk een heiligschennis bleef niet uit!

De beide mannen, die het kruis en het wijwater hadden gedragen, stierven een paar dagen later plotseling; een dier ongelukkigen vroeg om een priester, er was echter geen tijd meer om een te ontbieden.

De man, die in knielende houding, de kist in de put had neergelaten, kreeg eene verlamming, waardoor hij niet meer kon staan, niet zitten en niet liggen. Hij kan alleen geknield zijn en schijnt voor het overige van zijn leven in dezelfde houding te moeten blijven, waarin hij zijn heiligschennende daad volbracht.

En de aanlegger van de heiligschennis, het nieuwe Kamerlid Desgénetais is ook onder vreeselijke benauwdheden gestorven. Een pijnlijke ziekte maakte in de krachtigste jaren een eind aan zijn leven voor hij nog eene enkele zitting der Kamer had bijgewoond. Hij stierf in zijn kasteel te midden zijner millioenen, die zijn eenige verdiensten uitmaakten, maar waarvoor aan geene zijde des graf geen plaatsen te koop zijn.

De begrafenis in effigie van den overwonnene werd alzoo spoedig gevolgd door de werkelijke begrafenis van den overwinnaar.

— Een der merkwaardigste feestelijkheden, die den russische officieren te Parijs zijn aangeboden, is ongetwijfeld het groote feestmaal vanwege de Parijsche Pers. Het had plaats op het *Champ de Mars*, in de zoogenaamde *Galerie de Frentes Motors*, de voormalige machine-galerij. Hier waren 112 tafels aangericht, elke voor 32 personen, behalve de eeretafel, waaraan plaats was voor 200 gasten. De zaal was versierd met een overvloed van fransche en russische vlaggen, aan de reusachtige schilden vastgehecht, terwijl een zee van electrisch licht den luister verhoogde. Achter in de galerij, evenwijdig aan de eeretafel, was een geïmproviseerd tooneel opgeslagen voor een ballet. De gasten vonden op hun plaats een takje *vergeet mij niet*, met een driekleurig lintje versierd, en onder hun servet een bord met de wapens van Frankrijk en Rusland, dat hun als *souvenir* aan het feest werd aangeboden.

Het banket nam ten zeven uur een aanvang, en telkens als er bekende personen binnenkwamen, werden zij met groot gejuich ontvangen. Tegen acht uur verscheen admiraal Avellan met zijn officieren; al de drie duizend gasten stonden op en zwaaiden met hun servetten, terwijl de muziek het russische volkslied en daarna de *Marseillaise* aanhief. De Admiraal nam aan de eeretafel plaats naast den voorzitter, President van de Vereeniging van republikeinsche journalisten. Aan dezelde tafel zaten voorts al de ministers, de voorzitters van Kamer en Senaat, generaal Saussier ens.

Officieele toosten werden er niet gehouden. Aan het einde van het banket stond de Voorzitter op en riep, een beker Champagne in de hand: „Leve Rusland!" Admiraal Avellan antwoordde met een „Leve Frankrijk!"

Voor deze reusachtige maaltijd waren aan het werk, 100 hofmeesters, 60 koks, 100 keukenjongens, terwijl 400 kelners voor de bediening zorgden. Het Servies bestond uit en 20,000 glazen en zoovoorts alles naar evenredigheid. Het orkest bestond uit 150 muzikanten.

Australie. — Een eigenaardige troonrede is, naar men bericht, onlangs door de Koningin der Cookseilanden gehouden. Na een woord van welkom tot de leden der Volksvertegenwoordiging, sprak H. M. aldus: "Wij hebben geen wetsontwerpen opgesteld om u in overweging te geven. De bondsregeering is nog jong, en wij gelooven, dat zij des te hooger in waarde zal rijzen, hoe minder wetten zij geeft. Wij verzoeken u alleen te beslissen, hoeveel geld wij mogen uitgeven voor het invoeren van insectenetende vogels, want dat is een aangelegenheid, waarin wij u vooral bevoegd achten tot oordeelen."

Zweden. — Den 20 October 11. zagen Zweden's Katholieken voor 't eerst na de zoogenaamde reformatie een eigen Bisschop in hunne kerk optreden. In den feestelijk versierden, nieuw gebouwden tempel, opgericht bij het bisschoppelijk paleis te Stockholm, werd op dien dag mgr. Albertus Bitter, Bisschop van Doliche, plechtig geïnstalleerd. Toen de plechtigheid een aanvang nam, zag men bij de komst van den feestelijken optocht een lange rei koorknapen met kruis, vaandels, wierookvaten en brandende kaarsen, daarachter in 't wit gekleede bruidjes met bloemenmandjes, vervolgens de geestelijken der stad en eindelijken de Bisschop in vol ornaat, met den mijter en den herderlijken staf, in het midden van 2 prachtige vaandels. Hem volgden de leden der Stockholmer St. Josephsvereeniging. Onder de blijde tonen eener bij deze gelegenheid expresselijk gecomponeerden feestzang, nam de Prelaat onder een rijken, met goud versierden troonhemel plaats. Daarna begroette mgr. Bitter in een hartelijke toespraak de aanwezige Katholieken, dankte hen voor de ruime feestgave, die o. a. bestond in een kostbaar met edelgesteenten bezet kruis ter waarde van 1700 kronen en een kostbaren bisschopsring, en betuigde aan de vergaderden in het aanschijn Gods, zijn ambt als goede Herder in den geest der Katholieke Kerk met strengheid en zachtheid tevens, te zullen waarnemen. Eindelijk verleende hij den bisschoppelijken zegen —voor de katholieken van Zweden zeker een heugelijk feit, sedert de hervorming niet meer beleefd. Na het „Te Deum" en den Zegen met het Allerheiligste, keerde de Bisschop in plechtige processie naar zijn paleis terug.

Amerika. — Vreeselijke onthulling over de jongste Amerikaansche spoorweg-rooverijen komen uit de stad der wereldtentoonstelling. Het vermoeden der Amerikaansche politie, dat de hoofdschuldiging in deze in de laatste weken gezocht moeten worden onder het spoorwegpersoneel, is helaas reeds bevestigd. Onder dertien gevangen genomen spoorwegbeambten bevinden er zich niet minder dan negen, die onder zware verdenking staan. Twee hunner moeten zelfs bij Keszler, alsmede bij Hankock zich onder de gemaskerde roovers bevonden hebben. Interessant zijn de opgaven, welke thans eerst door verschillende reizigers gedaan worden, die zich bevonden in den bij Keszler en in de nabijheid van Chicago overvallen trein. Volgens dezen was reeds lang voor de plaats, waar de aanval geschiedde een in 't oogvallende vermindering waar te nemen in de vaart van den trein, hoewel volstrekt geen station of halte in de nabijheid was. Het staat vast, dat de trein zeer zacht reed voor de eerste schoten vielen. De bij Keszler gedoode machinist wordt door de politie een der hoofdschuldigen geacht en men neemt aan dat zijn verwonding, waaraan hij later overleed zonder weer tot bewustzijn te zijn gekomen, aan een verdwaalden kogel is te wijten.

HEDEN overleed in den ouderdom van ruim 66 jaren, meermalen gesterkt door de H. Sacramenten der Stervenden, de HoogEerwaarde Heer Mgr. **Ferdinand Eduard Cornelis Kieckens,** in leven geheim Kamerheer van Z. H. Paus Leo XIII, oud-Pastoor der Sint Anna Parochie, en Rector van het Gasthuis.

Curaçao, den 8 December 1893.

✝ H. JOOSTEN

Bisschop van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao.

AVISO

Con motivo del muy sentido fallecimiento de Monseñor F. E. C. Kieckens, fundador del Colegio "Sto. Tomás," no podrá efectuarse la festividad de la distribución de premios.

Diciembre 8 de 1893.

Pbro. María A. van de Langerijt.
Rector

Voorspoedig bevallen van eene Dochter

Jeannette Scheidelaar,

Echtgenoote van

J. S. SCHEIDELAAR.

Curaçao, 5 December 1893.

"Pidi I Lo Boso Haja"

ta titulo di un boeki di Misa koe mi a ricibi poco dia pasa i koe tin toer oracion necesario pa un bon cristian. Nan ta masjar boenita gebinder, propio pa regalo, i nan prijs ta di ƒ 0,75 te ƒ 4,50. También mi a haja masjar boeki di Misa na holandes, masjar boenita i di diferente prijs. Mi ta ofrece también un coleccion di Katholieke Illustratie boenita gebinder; pa informacion cerca.

Aurelio Alvarez

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank*, van 1 Januari t/m. 30 Juni 1891, onder N. 4901 A t/m. N. 8923 A zal plaats hebben op Donderdag den 14n. December a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 7 December 1893.
De Voorzitter.
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe público di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, cesta cosnan di fo di 1 di Januari te 30 di Juni di 1891, bao di noember 4901 A te noember 8923 A, lo toema lugar Djaweebs, dia 14 di December i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 7 di December 1893.
President,
M. P. CURIEL.

EL LADRON MISTERIOSO

Una mañana os despertáis, y echáis á faltar el reloj, el bolsillo, otros objetos de valor; y, sin embargo, ni vosotros, ni ninguno de los individuos de vuestra casa ha oído el menor ruido durante la noche; ni hay tampoco huella de cómo el ladrón entró en la casa, ni salió de ella. Echáis á correr é informáis á la policía, y decidís al propio tiempo, adquirir un perro y una escopeta. Con todo esto, daréis entender á los ladrones que, en lo sucesivo, harán bien en no volver á vuestra habitación; es un procedimiento racional; pero en el ínterin, sin embargo, vuestro reloj, bolsillo, etc., etc. ya se han perdido.

Supongamos, con todo, lo que os dijese que ese ladrón que os robó y que era vuestro no entró jamás en vuestra casa; que había nacido en ella, que había vivido en ella durante muchos años, y que nunca había salido de ella hasta el día en que se escapó con lo vuestro, aunque ni un alma humana le vió ni oyó jamás; supongamos, digo, que yo os dijese esto, y creriais que me he vuelto loco. Pues bien, no juzguéis con tanta ligereza.

Aquí están cuatro breves cartas. La primera dice como sigue: "Hará unos cuarenta días que recibí su consejo de tomar el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Había ya observado los buenos resultados que de su uso se seguían, por casos de otras varias personas; pero hoy tengo el gusto de informar á V. que estoy completamente restablecido de mi enfermedad. Digiero los alimentos bien, y todos los órganos de mi cuerpo funcionan con perfecta libertad y regularidad. De V. afmo.: (firmado) Francisco Bravo, Calle de los Alamos, 20, Linares, Provincia de Jaén, Abril 6, de 1893."

La carta que antecede está dirigida á Don Diego Molina, Farmacéutico, Linares.

La segunda carta, dirigida á los propietarios del remedio, es como sigue: "Permitan Vds. que les envie las más expresivas gracias, por haberme dado á conocer las virtudes del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, por medio de los anuncios en este país. Había estado sufriendo terriblemente de una enfermedad de estómago y encontré un gran alivio desde el momento en que empecé á tomar dicho Jarabe. De V. afma. (firmado) Aurora Clemente, Calle Duque de la Victoria, N. 10, Málaga: Octubre, 28, de 1893."

Tercera carta: "He sufrido mucho de una enfermedad de los órganos urinarios, de la cual no había podido hallar cura, hasta que al fin, casi en la desesperación, compré una botella, de á catorce reales, del Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Ya no es necesario decir más: con ella experimenté al momento alivio, y ahora he restablecido, por completo, mi salud. Tengo siempre esta medicina en mi casa, y la he recomendado á todas las personas que he encontrado en mis viajes. De V. afmo. (firmado) Jesús Villanueva, (Comerciante en quincallería) La Palma, Enero 29, de 1893."

Y, por último, esta carta, "Escribo á V. para expresarle mi gratitud por los informes que, con sus publicaciones, me han proporcionado con respecto al gran mérito de su Jarabe Curativo de la Madre Seigel para todas las enfermedades del sistema digestivo. Habiendo sufrido de un grave dolor de estómago, probé dicho Jarabe, y estoy ya casi completamente bien, aun cuando no he usado todavía más que una botella de él. De V. afmo. (firmado) Juan Marqués, Calle Nueva, 37, piso primero, Sevilla, Diciembre, 27, 1892."

Pues bien, todos estos casos no eran más que de una sola y única enfermedad, indigestión y dispepsia, más ó menos desarrolladas. A menudo hablamos de vernos "atacados" de enfermedad, como si ésta nos asaltara desde fuera como podríamos ser asaltados por un hombre, pistola ó cuchillo en mano. Este es el error que al principio de nuestro artículo hemos tratado de destruir con la comparación del "ladrón que había nacido en nuestra misma casa." Lo opuesto á ese error, es lo verdadero: la enfermedad se alimenta dentro, pero se manifiesta fuera; es como un ladrón que habita los bajos de nuestra casa, y se llama: "Indigestión y dispepsia;" y el sinnúmero de "dolores" que por él sufrimos, son hijos suyos.

La indigestión crea un veneno que se esparce por todo el sistema, por medio de la sangre, lo mismo que la inmundicie es arrastrada por una corriente ó un río á muchas leguas de distancia de su origen. De la indigestión se derivan el reumatismo, la bronquitis, la tisis, los dolores de riñones, las afecciones nerviosas, la influenza, etc., cuyos especiales resultadeos dependen únicamente del lugar en que viene á fijarse el verus de la enfermedad. Así, pues, cualquiera que vuestra enfermedad sea, tomad el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, que él limpia y corrige el estómago, y os devolverá la salud.

No perdáis tiempo, porque este ladrón no está nunca satisfecho con robaros la comodidad, sino que, á menudo os roba también la vida.

—o—



TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1893.	Caracas.	Venezuela	Philadelphia	Caracas.	Venezuela	Philadelphia
Vertrekt van NEW YORK....	Nov. 4	Nov. 14	Nov. 25	Dec. 5	Dec. 14	Dec. 23
Komt aan te CURAÇAO	„ 10	„ 20	Dec. 1	„ 11	„ [illegible]	„ 29
Vertrekt van	„ 11	„ 21	„ 2	„ 12	„ 20	„ 30
Komt aan te PTO. CABELLO	„ 12	„ 22	„ 3	„ 13	„ 21	„ 31
Vertrekt van	„ 13	„ 22	„ 4	„ 13	„ 21	Jan. 2
Komt aan te LA GUAYRA.	„ 14	„ 23	„ 5	„ 14	„ 22	„ 3
Vertrekt van	„ 17	„ 27	„ 7	„ 18	„ 27	
Komt aan te PTO. CABELLO	„ 18	„ 28	„ 8	„ 19	„ 28	„ 7
Vertrekt van	„ 18	„ 28	„ 9	„ 19	„ 28	„ 8
Komt aan te CURAÇAO	„ 19	„ 29	„ 10	„ 20	„ 29	„ 9
Vertrekt van	„ 20	„ 29	„ 11	„ 20	„ 29	„ 9
doet LA GUAYRA aan om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen	„ 21	„ 30	„ 12	„ 21	„ 26	„ 10
Komt aan te NEW-YORK....	„ 27	Dec. 6	„ 18	„ 27	Jan. 6	„ 16

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van CURAÇAO......	Nov. 21	Dec. 2	Dec. 12	Dec. 21	Dec. 30
Komt aan te MARACAIBO......	22	3	13	22	31
Vertrekt van	27	9	18	27	Jan. 7
Komt aan te CURAÇAO......	28	10	19	28	8

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer gerieflijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Co.,
Agenten.

Paul F. G. CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch- of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansch

Curaçao, 13 Juni 1893.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO